

Briuselis, 2024 m. gegužės 31 d.
(OR. en)

10455/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0068(COD)

SOC 405
EMPL 232
ECOFIN 613
EDUC 190
JEUN 122
CODEC 1371
IA 128

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl stažuotojų darbo sąlygų gerinimo ir užtikrinimo ir kovos su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais (Stazuotojų direktyva) – <i>Pažangos ataskaita</i>

I. IVADAS

2024 m. kovo 20 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Direktyvos dėl stažuotojų darbo sąlygų gerinimo ir užtikrinimo ir kovos su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais (Stazuotojų direktyvos). Siūloma direktyva siekiama pagerinti ir užtikrinti stažuotojų darbo sąlygas ir kovoti su atvejais, kai stažuotės naudojamos nuolatiniais darbo santykiams dangstyti. Pasiūlymas buvo paskelbtas kaip dokumentų rinkinys kartu su pasiūlymu dėl Tarybos rekomendacijos dėl sustiprintos stažuotojų kokybės sistemos, kuria pakeičiama 2014 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija dėl stažuotojų kokybės sistemos.

Didelė dauguma delegacijų palankiai įvertino pasiūlymo tikslą ir pareiškė remiančios iniciatyvas, kuriomis siekiama pagerinti stažuotojų darbo sąlygas. Delegacijos pabrėžė, kad reikia skirti pakankamai laiko šios direktyvos poveikiui ir padariniams nacionalinėms sistemoms įvertinti, todėl daugelis delegacijų ir toliau dėl pasiūlymo laikosi bendros išlygos (o kai kurios – parlamentinio tikrinimo išlygos).

Pirmininkaujant Belgijai Socialinių klausimų darbo grupė posėdžiavo tris kartus: 2024 m. balandžio 9 d., balandžio 22 d. ir gegužės 27 d. Darbo grupė užbaigė pasiūlymo nagrinėjimą pastraipsniui. Toliau išdėstytame II skirsnyje apibendrinama padaryta pažanga.

Vadovaujantis siūlomu teisiniu pagrindu – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 153 straipsnio 2 dalies b punktu kartu su 153 straipsnio 1 dalies b punktu – Taryba turi veikti kartu su Europos Parlamentu pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Europos Parlamentas dar nepriėmė per pirmąjį svarstymą priimamos pozicijos.

II. TARYBOS DARBAS PIRMININKAUJANT BELGIJAI

Pasiūlytą direktyvą Socialinių klausimų darbo grupė pradėjo nagrinėti 2024 m. balandžio 9 d., pirmininkaujant Belgijai, praėjus trims savaitėms po jo paskelbimo. Tame posėdyje Komisija pristatė pasiūlymą dėl direktyvos, o delegacijos galėjo pateikti preliminaras bendras pastabas ir klausimus.

Prie Komisijos pasiūlymo pridėtas poveikio vertinimas, kuris taip pat apima siūlomą Tarybos rekomendaciją. 2024 m. balandžio 4 d. pirmininkaujanti Belgija pateikė delegacijoms klausimyną dėl poveikio vertinimo. Į klausimyną atsakė dvidešimt viena valstybė narė. Poveikio vertinimas buvo nuodugniai išnagrinėtas ir aptartas 2024 m. balandžio 22 d. Socialinių klausimų darbo grupės posėdyje. Valstybių narių įvertinimo ir atsakymų į klausimyną dėl poveikio vertinimo santrauka pateikiama dok. 10456/24.

2024 m. balandžio 22 d. ir gegužės 27 d. Socialinių klausimų darbo grupės posėdžiuose buvo nagrinėjama ir aptariama siūloma direktyva siekiant pasiūlymo tekstą geriau suprasti. Per šiuos posėdžius Komisija atsakė į delegacijų pateiktas pastabas ir klausimus, visų pirma dėl siūlomos direktyvos taikymo srities ir sąvokų „stažuotė“ ir „stažuotojas“ apibrėžčių.

III. PAGRINDINIAI DARBO GRUPĖS LYGMENIU APTARTI KLAUSIMAI

Taikymo sritis

Daug delegacijų skeptiškai vertina pasiūlymo taikymo sritį ir norėjo daugiau paaiškinimų dėl to, kokie stažuotojai ir kokios stažuotės patenka į siūlomos direktyvos taikymo sritį. Komisija pateikė paaiškinimus, nurodydama, kad *II skyrius. Vienodas požiūris* ir *IV skyrius. Vykdyto užtikrinimo ir paramos priemonės* būtų taikomi stažuotojams, su kuriais sudaryti darbo santykiai, o pagal *III skyrių. Stažuotėmis dangstomi nuolatiniai darbo santykiai* būtų reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų *de facto* nuolatinius darbo santykius visų stažuotojų atveju, įskaitant tuos stažuotojus, su kuriais nėra sudaryti darbo santykiai.

Net ir Komisijai pateikus paaiškinimus, delegacijos ir toliau kritiškai vertino tas pasiūlymo dalis, į kurių taikymo sritį patenka stažuotojai, su kuriais nėra sudaryti darbo santykiai, ir stažuotės, kurias privaloma atlikti norint įgyti tam tikras profesijas arba kurios yra įtrauktos į formaliojo švietimo ir mokymo programas.

Terminų apibrėžtys

Dauguma delegacijų pabrėžė, kad sąvokų „stažuotojas“ ir „stažuotė“ apibrėžtys nedera tarpusavyje, nes pagal sąvoką „stažuotojas“ reikalaujama, kad būtų sudaryta darbo sutartis arba palaikomi darbo santykiai, o „stažuotojų“ apibrėžtyje to nėra. Komisija pabrėžė, kad apibrėžčių skirtumai atspindi siūlomos direktyvos taikymo sritį ir jos du tikslus.

Be to, kai kurios delegacijos paprašė daugiau paaiškinimų, kad būtų galima atskirti „stažuotę“ ir „pameistrystę“.

Stazuotėmis dangstomų nuolatinių darbo santykių vertinimas ir vykdyto užtikrinimo priemonės

Kelios delegacijos pareiškė susirūpinimą dėl subsidiarumo ir kritiškai įvertino III ir IV skyrių nuostatų išsamumo lygį. Jų nuomone, nacionalinėms institucijoms turėtų būti suteikta daugiau lankstumo, kiek tai susiję su vykdyto užtikrinimo nuostatomis. Be to, daugeliui delegacijų susirūpinimą kelia tai, kad vertinant, kontroliuojant ir tikrinant visų rūšių stažuotes labai padidėtų darbo inspekcijoms tenkanti našta.

Socialinių partnerių vaidmuo

Kai kurios delegacijos pabrėžė, kad svarbu gerbti nacionalinių sistemų įvairovę, visų pirma socialinių partnerių vaidmenį ir kompetencijas kai kuriose valstybėse narėse. Tai horizontalusis susirūpinimą keliantis klausimas, į kurį reikia atsižvelgti visame tekste.

Stażuotojų vardu arba siekiant juos paremti vykdomos procedūros

Kelios delegacijos skeptiškai vertino siūlomą nuostatą, pagal kurią darbuotojų atstovai galėtų atstovauti stažuotojams ir jiems padėti teismo ar administraciniuose procesuose.

IV. IŠVADOS

Pirmininkaujant Belgijai pavyko išsamiai išnagrinėti siūlomą direktyvą. Jos nagrinėjimui skirtuose Socialinių klausimų darbo grupės posėdžiuose delegacijos galėjo pateikti savo pastabas ir klausimus dėl pasiūlymo, be kita ko, raštu. Šiuose posėdžiuose Komisija pateikė papildomų paaiškinimų ir patikslinimų dėl delegacijų iškeltų klausimų. Diskusijos labai padėjo pagerinti bendrą supratimą apie pasiūlymą.

Siekiant užbaigti pirmąjį pasiūlymo svarstymą, būtinas tolesnis darbas ir techninės diskusijos.
